

Domènec Fita amb denominació d'origen

SEBASTIÀ GODAY

Vagi per endavant que qui ha tractat Domènec Fita li conserva una perseverant estimació, sempre vers l'home, gairebé sempre vers la seva obra artística. El biògraf Joan Domènech, o jo mateix, o els qui en algun moment hem mantingut una relació d'amistat, de treball, de joc, d'estudis... ningú no és capaç d'oblidar-lo ni de deixar d'estimar-lo i, és clar, Joan Domènech no s'ha pogut estar de confegir els elements biogràfics de l'artista integral amb el ciment que és la investigació i, també, amb un altre ciment potser més coriàci que és el de l'estimació de les amistats d'en Fita.

Mentre jo llegia el llibre, Fita continuava experimentant, per exemple, en el *mapping* que havia de mostrar a tots els gironins i forasters per les Fires de Sant Narcís de 2014, una tècnica amb la

qual l'artista ha volgut potinejar, crear i subvertir, sempre des de la llibertat i del seu cabdal aprenentatge acadèmic.

El biògraf Joan Domènech ha optat, amb sagacitat, per donar dues dades de naixement: la primera, la de la seva caiguda de la bastida de l'església de Betlem el 13 de desembre de 1953, que el va deixar paraplegic després d'una angoixant hospitalització; i la segona, el 10 d'agost de 1927, quan va ser deixat a les portes de l'Hospici de Girona (avui Casa de Cultura). Ambdues dates són certes. I potser una tercera hauria estat l'any 2006, quan supera una greu malaltia, i el 2007 un atac de cor. Fita és un home, un artista, amb diversos naixements i amb múltiples renaixements artístics, i aquesta és la tasca que el biògraf ha hagut d'explicitar sabent que havia d'esportar per oferir-nos un text amè.

Per a aquesta tasca ingent ha hagut de menester estructurar la publicació de la Diputació de Girona en onze capítols estrictament biogràfics amb l'anteposició d'una naixença a una altra per prosseguir per etapes marcadament indispensables en el seu devenir, des del grup Flamma a la seva pertinença a l'Opus Dei i la seva posterior fugida; de l'Escola d'Art a la Fundació Fita; de les seves residències o taller a Sarrià de Dalt a l'actual a Montjuïc, a Girona. En tots els capítols, però, el biògraf Domènec basteix el fil conductor òbviament amb l'home Fita, però sempre apareixen les amistats: tantes, que fan de l'índex onomàstic del llibre una altra mena de capítol. La feina del biò-

DOMÈNECH I MONER, Joan

**Domènec Fita.
L'home de l'art integrat**

Edició de la Diputació de Girona.

Girona, 2014

296 p

graf ha estat ingent, sigui per la infinitat d'hores de conversa i indagació en el taller de l'artista, sigui en la immersió en els indispensables blocs amb croquis, dibuixos i pensaments escrits que Fita ha anat emplenant al llarg de la seva vida —512 blocs, que per si mateixos poden ser objecte d'estudi—, o sigui en l'arxiu personal que Fita i Àngela Rodeja, la seva muller, van cedir a l'Arxiu de Sant Josep de Girona, o en la revisió de la bibliografia i catàlegs editats al llarg d'aquesta extensa vida. Una feina d'espigolador en una existència homèrica com la d'en Fita. Haurà estat un treball d'ordre a l'interior de l'ordre majestuós amb el qual Fita ha endreçat la seva obra.

En definitiva, *L'home de l'art integrat* és un vast, evocador i amable treball biogràfic del lloretenc Joan Domènec que ajudarà a revisar amb més precisió l'obra gairebé fractal d'aquest entranyable homenot gironí que és Domènec Fita.

GIRONELLA I GRANÉS, JOSEP MARIA
**Els molins empordanesos
baixmedievals**

Llibres del segle.
Girona. 2013. 381 pàgines

Segons l'historiador Marc Bloch, l'expansió dels molins hidràulics coincidí amb la fi de l'antiguitat i la feudalització de la societat europea. Entre finals del segle XIII i inicis del XIV se'n van construir centenars als rius i rieres altempordanesos. Gironella els analitza en aquest llibre i respon moltes de les preguntes sobre els seus orígens.

**L'home de l'art integrat
és un treball d'ordre
a l'interior de l'ordre
majestuós amb el qual
Fita ha endreçat
la seva obra**